

KEHTESTATUD  
direktori 30.09.2025  
käskkirjaga nr 1-1/6



PÄRNU TAMMSAARE  
KOOL

# **ÕPPEKAVA ÜLDOSA**

## **2025**

## Sisukord

|                                                                                                                       |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus .....</b>                                                        | <b>4</b>  |
| <b>2. Kooli väärtused ja eripära.....</b>                                                                             | <b>4</b>  |
| 2.1 Kooli visioon .....                                                                                               | 5         |
| 2.2 Kooli missioon .....                                                                                              | 5         |
| 2.3 Kooli moto.....                                                                                                   | 5         |
| 2.4 Kooli asukoht, nimi ja sümboolika.....                                                                            | 5         |
| 2.5 Kooli eripära.....                                                                                                | 6         |
| <b>3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid .....</b>                                                                      | <b>6</b>  |
| <b>4. Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused.....</b>                                                         | <b>7</b>  |
| <b>5. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted.....</b>                                                                    | <b>7</b>  |
| <b>6. Läbivate teemade käsitlemise põhimõtted .....</b>                                                               | <b>10</b> |
| <b>7. Õppekorraldus.....</b>                                                                                          | <b>12</b> |
| 7.1. Tunnijaotusplaan eesti keel emakeelena .....                                                                     | 14        |
| 7.2 Tunnijaotusplaan eesti keel teise keelena.....                                                                    | 15        |
| 7.3 Tunnijaotusplaan Ukrainast saabunud õpilastele .....                                                              | 16        |
| 7.4 Tunnijaotusplaan lihtsustatud õppekavaga õpilastele.....                                                          | 17        |
| 7.5 Vaba tunnimahu kasutamine .....                                                                                   | 17        |
| 7.6 Valikõppeainete ja võõrkeelte valik .....                                                                         | 18        |
| 7.7 Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine.....                                                                | 18        |
| <b>8. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava<br/>rakendamist toetavad tegevused .....</b> | <b>19</b> |
| 8.1 Kooli õppekavavälise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana .....                               | 19        |
| <b>9. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise<br/>kord.....</b>             | <b>20</b> |
| <b>10. Õpilaste arengu, õppimise toetamise ja hindamise korraldus .....</b>                                           | <b>21</b> |
| 10.1 Hindamise eesmärk: .....                                                                                         | 21        |
| 10.2 Hindamise põhimõtted .....                                                                                       | 21        |
| 10.3 Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord .....                                                                   | 22        |
| 10.4 Teadmiste ja oskuste hindamine, hindamissüsteemid .....                                                          | 22        |
| 10.4.1 Kujundav hindamine kui õppimist toetav hindamine.....                                                          | 22        |
| 10.4.2 Eristav (numbriline) hindamine viie palli süsteemis .....                                                      | 22        |
| 10.4.3 Mitteeristav hindamine ja hinnangute teisendamine .....                                                        | 23        |
| 10.4.4 Kokkuvõtvad hinded .....                                                                                       | 24        |
| 10.5 Hindelised tööd.....                                                                                             | 24        |
| 10.6 Järelevastamine ja järeltöö sooritamine.....                                                                     | 25        |
| 10.7 Käitumise ja hoolsuse hindamine .....                                                                            | 25        |

|                                                                                                              |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 10.8 Täiendavale õppele ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimine .....              | 26        |
| 10.8.1 Klassikursuse kordamine.....                                                                          | 26        |
| 10.8.2 Põhikooli lõpetamine.....                                                                             | 26        |
| 10.8.3 Lisaõpe põhikooli lõpetanutele.....                                                                   | 27        |
| <b>11. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.....</b> | <b>27</b> |
| 11.1 Õppekorralduse põhimõtted .....                                                                         | 27        |
| 11.2 Tugiteenuste rakendamise kord.....                                                                      | 28        |
| 11.3 Koolis rakendatavad tugimeetmed .....                                                                   | 29        |
| 11.4 Ennetavad tegevused .....                                                                               | 29        |
| 11.5 Andekas õppija .....                                                                                    | 29        |
| <b>12. Liikluskasvatuse korraldus .....</b>                                                                  | <b>30</b> |
| <b>13. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine .....</b>                                    | <b>31</b> |
| <b>14. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus .....</b>                               | <b>32</b> |
| <b>15. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted .....</b>                                            | <b>32</b> |
| <b>16. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....</b>                                                | <b>33</b> |

## 1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

Pärnu Tammsaare Kooli (edaspidi *kool*) õppekava on põhikooli ja gümnaasiumiseaduse, põhikooli riikliku õppekava ja põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel koostatud õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.

Kooli õppekava üldosa on koostatud ühise dokumendina põhikooli riikliku õppekava ja põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava rakendamiseks. Õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest.

Ainevaldkonnakavade koostamisel lähtutakse riikliku õppekava ainevaldkonnakavade ülesehitusest. Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid esitatakse kõigi ainevaldkonda kuuluvate õppeainete kohta tervikuna.

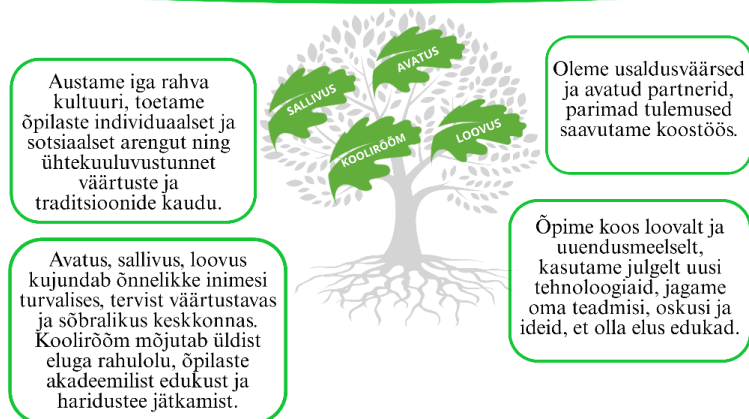
Ainekavade koostamisel lähtutakse riikliku õppekava lisades esitatud ainekavade ülesehitusest. Õppeainete õpitulemused, õppesisu, praktilised tööd ja kodukohaga seotud teemad esitatakse õppeainete kaupa klassiti.

Õppekava koostamisel arvestatakse kooli õppe- ja kasvatuseesmärke, väärtusi ja eripära, võimalusel kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste soove. Õppekava koostamises osalevad kõik õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajadusel teised koolitöötajad, õpilased, lastevanemad, koolipidaja ja teiste huvirühmade esindajad. Kooli õppekava arendustegevus planeeritakse kooli arengukavas.

Õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise eest vastutab direktor. Õppekava kehtestab direktor, kes esitab selle enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Õppekavaga saab tutvuda kooli raamatukogus ja kooli veebilehel <http://tammsaarekool.parnu.ee>.

## 2. Kooli väärtused ja eripära

Pärnu Tammsaare Kool lähtub  
kokkulepitud väärtustest



## 2.1 Kooli visioon

**Kaasaegse töö- ja õpikeskkonnaga haridusasutus, mis tagab õppijale võrdsed võimalused hariduse omandamiseks ja toetab elukestva õppe põhimõtteid**

## 2.2 Kooli missioon

**Avatud, loov, vastutustundlik ja õppimisest rõõmu tundev õpilane**

## 2.3 Kooli moto

**Õpime koos!  
Õppimine on õppijakeskne, individuaalseid erinevusi arvestav ja koostööine, suunatud iga õppija eneseteostusele**

## 2.4 Kooli asukoht, nimi ja sümbolika

Meie kool asub ranna rajoonis, läheduses on sinine meri, mõnus liivarand ja rohelised rannaniidud, mis pakuvad mitmekülgseid võimalusi looduslike õpipaikadena ja õpikeskkondadena. Kool asub 1890. aastal rajatud tammeallee ääres, mis nimetati 1940. aastal kirjanik A.H. Tammsaare auks Tammsaare puisteks. Kool on oma nime saanud kauni tammeallee järgi.

Tamm ei kasva kiiresti, aga sellest saab suur ja tugev puu – nagu noor inimene, kes õpib, areneb ja lõpuks sirgub teadlikuks ja väärtuslikuks ühiskonnaliikmeks. Tamm sümboliseerib õpilaste sirgumist ja nende haridusteed, mis on kooli põhifookus. Tamm on Eesti rahvuskultuuris väga oluline puu – ta on tarkuse ja vastupidavuse sümbol, jõu ja väärikuse kehastus ning meie rahvuspuu.



Kooli logoks on lihtne heleroheline kaarjas tammeleht, millel on üheksa sakki, mis viitavad sellele, et kool on põhikool, kus õpitakse üheksa aastat. Tammelehe roheline värv sümboliseerib lootust, rahu, ohutust, innustust, värskust, loodust, elu ja kasvu. Koolipere ühtekuuluvustunnet ja väärtusi aitavad kujundada ja hoida meie kooli logoga vest ja lipp.

## 2.5 Kooli eripära

### **Mitmekultuuriline klassiruum**

Koolis õpivad erinevast rahvusest, erineva kultuuritaustaga ja eesti keelest erineva koduse keelega õpilased. Kooli sooviks on kujundada õppiv kogukond avatud ja koostööpõhise õppimise kaudu.

### **Keelekümbluskogemusega LAK-õppe kool**

Koolil on pikaajalised kogemused keelekümbluskoolina ning loob edaspidigi võimalused eesti keelest erineva koduse keelega õpilastele õppida aineid lõimitud aine- ja keeleõppe metoodika järgi. Alates 1. septembrist 2025 lähevad eestikeelsele õppele üle kõik eesti keelest erineva koduse keelega õpilased.

### **Õpime linnaruumis- Pärnu PÕK**

Kool osaleb Pärnu linna koostööprogrammis *Pärnu linn kui õpikeskus*. Kooli õppekava aitavad rikastada koostööprogrammis osalevad partnerid: õppetegevus toimub linna huvikoolides, muuseumides, teistes õppeasutustes ja ettevõtetes. PÕK-programmides osalevate õpilaste õpitulemusi arvestatakse formaalõppes.

### **Lõimitud aine- ja metoodikakeskus õpetajate toetamiseks**

Kooli juures tegutseb lõimitud aine- ja keeleõppe piirkondlik metoodikakeskus, mille peamiseks ülesandeks on toetada õpetajaid ja haridusasutusi, et tagada sujuv ja tõhus üleminek eestikeelsele haridusele ning edendada mitmekultuurilist ja keeleliselt rikastavat õpikeskkonda nii Pärnu linna kui ka maakonna haridusmaastikul.

## 3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kooli õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel lähtume kooli motost „**Õpime koos! Õppimine on õppijakeskne, individuaalseid erinevusi arvestav ja koostöine, suunatud iga õppija eneseteostusele**“.

Lähtume kaasava hariduse põhimõtetest, toetame iga õpilase individuaalset arengut ja väärtushoiakute kujunemist ning aitame kaasa õpilaste kasvamisele loovateks ja mitmekülgseteks isiksusteks. Loomme õpilastele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õpikeskkonna, mis toetab nende õpihimu, õpimotivatsiooni ja õpioskusi.

Rakendame õpilaste hariduslike erivajaduste ületamiseks sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Kujundame suutlikkust ja oskusi, et pingutada jõukohasel viisil ning teha koostööd nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega.

Väärtushoiakute kujundamisel taotleme, et õpilane tunneb vastutust oma tegude tagajärgede eest, järgib üldlevinud väärtusi, määratleb end riigi kodanikuna. Aitame kaasa õpilaste kasvamisele isiksusteks, kes on motiveeritud jätkama õpinguid ja tulevad võimalikult iseseisvalt toime erinevates rollides: perekonnas, võimetekohasel tööl ja avalikus elus.

Õpime ja töötame koos, sest järjepidev koostöö erinevate osapoolte vahel aitab ellu viia ühiselt kokku lepitud õppe- ja kasvatuseesmärke.

Pöörame erilist tähelepanu eesti keele ja võõrkeelte õpetamisele ning loome võimalused keele- ja kultuuriõppeks õpilastele, kelle emakeel ei ole eesti keel.

#### 4. Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused

Õpetajad kujundavad õppetegevuse ja selle tulemused tervikuks lõimingu kaudu. Liites eraldiseisvad õppeained üheks terviklikuks, on võimalik luua seoseid kahe või enama õppeaine vahel ja sees. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused:

- 1) erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimine;
- 2) õppeainete ühised rõhuasetused;
- 3) läbivate teemade ühised temaatilised rõhuasetused, ühised õppeülesanded ja – viisid.

Valdkonnasisene ja -ülene lõiming toimub lõiminguprojektidena projektipäevadel, lõiminguks võib kasutada erinevaid õppeviise (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, matk) või õppeülesandeid (projekt, uurimustöö, referaat, loovtöö, essee).

Õpetajad planeerivad lõimingu rakendamise täpsemad viisid ja õpitulemused ainevaldkonnakavades. Suuremad lõiminguprojektid kavandatakse kooli üldtööplaanis. Lõimingu arendusega tegeleb kooli õppekava tööühm, kes korraldab õpetajate ja teiste koostööpartnerite ühistegevusi. LAK-õpet toetab kooli juures tegutsev piirkondlik metoodikakeskus.

#### 5. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis kujunevad kõigi õppeainete õpetamisel, õpetajate omavahelises koostöös, ülekooliliste ja kooliväliste tegevuste kaudu ning kooli ja kodu koostöös. Üldpädevuste kujundamine ainetundides kirjeldatakse ainevaldkondade kavades.

Üldpädevused, mille kujundamist toetavad ülekoolilised tegevused

| Riiklikus õppes taotletavad üldpädevused                                                                                                                                | Lihtsustatud õppes taotletavad üldpädevused                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kultuuri- ja väärtuspädevus</b>                                                                                                                                      | <b>Kultuuri- ja väärtuspädevus</b>                                                                                                                                             |
| suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja | tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna, väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamuste vabalt |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid                                                                                                                                                                                                                     | ja lugupidavalt, tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut; tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires                                              |
| teatrite, muuseumite, näituste külastused; aktused, kooliüritused, näitused (sh rahvakalendri tähtpäevad), kooli almanahh; kirjanike ja kooliväliste külalistega koostöö Pärnu keskraamatukoguga, kohalike ettevõtete, asutuste, huvikoolide, loodus- ja noortekeskustega; õppekäigud kultuuri- ja looduslooliselt olulistesse paikadesse; kooli huviringid; Euroopa keeltepäev, emakeelepäev; õpilastööde näitus; lipupäev; osalemine kunsti-, luule- muusikakonkurssidel                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Sotsiaalne ja kodanikupädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel | on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab nende eest seista, arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi; järgib vastutustundlikult ühiselu reegleid, konflikte lahendades arvestab seadusi ning moraalinorme |
| Õpilasesinduse tegevus, osalemine Pärnu noorte volikogus, ainenädalad ja olümpiaadid; maailmakoristuspäev; jõulukontserdid, vabariigi aastapäeva aktus; koostöö riigi- ja omavalitsusasutustega: Pärnu linnavalitsus, päästeamet, kaitseliit; külalisesinejad tundides; E-külalistunnid; rahvusvahelised projektid, koostöö sõpruskoolidega                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Enesemääratluspädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Enesemääratluspädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme                                                                                                                                                                                                                                                                                              | mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut, hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus, juhib oma käitumist erinevates olukordades; väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne                                                                                                          |
| karjäärinõustamised koostöös Pärnu Töötukassaga; karjääripäevad ja –nädalad koolis; koostöö Pärnumaa Kutsehariduskeskusega; õpetajate päeva töövarjupäev                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Õpipädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Õpipädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja                                                                                                                       | õpib vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatut. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid. On avatud uutele teadmistele ja oskustele;                                                                                     |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Osalemine aineolümpiaadidel, -konkurssidel, -võistlustel; koostöö Pärnu linna gümnaasiumide ja kutsehariduskeskusega; ainealased sündmused (ainenädalad või -päevad)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Suhtluspädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Suhtluspädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi; | suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus; loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid; mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele; |
| Kooli õpilaskonverents; omaloomingu- ja emakeelepäeva konkursid, Pärnu linna õpilaste loovtööde festival; Pärnu linna Kuldsuu kõnevõistlus; koolisisene avaliku kõne konkurss; kooli aktuste ja ürituste modereerimine; kooli esindamine ja tutvustamine külalistele; loovtööde konkursid                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt                                                                                                                                                                             | lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt                                    |
| Matemaatikavõistlused Känguru, Nuputa, Pangea, matemaatika, füüsika, keemia lahtised võistlused ja olümpiaadide piirkonnavoored; Tartu teaduskooli reaalinete võistlused ja viktoriinid, õpikojad teaduskeskuses Ahhaa; inseneriakadeemia koostöös Pärnumaa kutsehariduskeskusega; matemaatika täiendav kursus Pärnu Noorte Teaduskeskusega; huviring Kolm Pörsakest                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Ettevõtlikkuspädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Ettevõtlikkuspädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgi, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust                               | on tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutse- ja elukestvaks õppeks. Hindab adekvaatselt oma võimeid. Püstitab ja täidab endale seatud eesmärgi ning võtab vastutuse oma tegude eest                                                                                                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Õpetajate päeva korraldamine; õpilasfirmad, minifirmad, õpilaslaadad, noorte volikogu, õpilasaktiiv; loovtööd, uurimistööd; koostöö Pärnumaa Arenduskeskusega                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Digipädevus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Digipädevus</b>                                                                                                                                                                                                        |
| suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv asukonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus. | orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt; otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi; järgib digikeskkonnas üldkehtivaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid |
| Projektide, konverentside, loovtööde esitlused; Tallinna Tehnikaülikooli noorte IT-ideetevõtlusoskuste arendamise programm; mobiilne klassiruum, valikaine informaatika ja valikaine tulevikuoskused (programmeerimise alused, disainmõtlemine, prototüüpimine).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                           |

## 6. Läbivate teemade käsitlemise põhimõtted

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, ainevaldkondade ja õppeainete lõimingu vahendiks. Läbivad teemad on aineülesed ja toetavad õpilaste suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Kool kujundab õppetegevuse ja selle tulemused tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu kaudu seostatakse õpitut reaalse eluga. Lõiminguks võivad olla erinevad õppeviisid: individuaalne õpe, avastusõpe, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk, osalemine Pärnu linna formaalse ja mitteformaalse õppe programmides Pärnu linn kui õpikeskus (edaspidi *PÕK-programm*). Aineülene projektitöö (eTwinning, TLÜ Democrat projekt)

Läbivate teemade õpe realiseerub:

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Õppekeskkonna korralduses | Kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi: õpilased ja koolitöötajad osalevad säästliku koolikeskkonna loomisel ja hoidmisel (paberi ja plastikpakendite sorteerimine, elektrienergia ja vee säästlik kasutamine, koolivara hoidmine), nutiseadmete kasutamise reguleerimine, koolipere ühtekuuluvustunde loomine |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                |                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Aineõppes                                                                                      | Läbivate teemade käsitlemine aineõppes on täpsemalt planeeritud valdkonnakavades ja <b>ainevaldkonna kavades</b> .<br>Õpetajad viivad koostöös läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte |
| Valikainetes „Informaatika“, „Karjääriõpetus“, „Keele- ja kultuuriõpetus“ ja „Tulevikuoskused“ | Läbivad teemad on kirjeldatud valikainete ainekavades.                                                                                                                                                     |
| III kooliastme loovtöös                                                                        | Loovtöö koostamisel võivad õpilased lähtuda läbivatest teemadest                                                                                                                                           |
| Ülelinnalses koostööprogrammis PÕK                                                             | Õpetajad planeerivad tegevused Pärnu linna koostööpartneritega: huvikoolide, üldhariduskoolide, ja ettevõtetega <b>ainekavades</b>                                                                         |
| Projektõpe                                                                                     | Erinevates projektitegevustes (kooli-, riigisisised ja rahvusvahelised)                                                                                                                                    |
| Koolis toimivas huvitegevuses                                                                  | Läbivad teemad on kirjeldatud kooli huvi- ja ainingide e-kooli päevikutes                                                                                                                                  |

Õppekava läbivate teemade arendamine ülekooliliste ja kooliväliste õppetegevuste kaudu.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Ettevõtlikkusõpe mini-minifirmade kaudu, õpilaslaadad, õppekäigud ettevõtetesse, iseseisva õppimise päev, külalisesinejad ettevõtetest ja Pärnu linna asutustest, karjääripäev, osalemine Eesti Kaubandus- ja Tööstuskoja algatusel „Tööle kaasa“, et tutvuda vanemate elukutsete ja töökeskkonnaga. Töötukassa nõustamised ja töövarjupäevadel osalemine, koostöö Pärnumaa Kutsehariduskeskusega. Õpetajad tutvustavad lähtuvalt õppeteemadest erinevaid elukutseid ja õppimisvõimalusi Pärnu linnas ja Eestis. |
| <b>Keskkond ja jätkusuutlik areng</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| KIKi õppekäigud ja programmid, Pernova Loodusmaja programmid, noorteinfoportaali teeviit.ee keskkonnaalase info ja tegevused, õppekäigud Pärnumaa loodushariduskeskustesse, Pärnumaa maastiku- ja looduskaitsealadele, Pärnumaa rahvusparkidesse, koolikeskkond ja prügisorteerimine, kooliümbruse elurikkus ja selle hoidmine, Pärnu rannapark ja rannaniit, PÕK-programmid                                                                                                                                     |
| <b>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Eesti traditsioonide austamine ja hoidmine, aktiivne õpilasesindus, õpilaste omaalgatuse toetamine, osalemine Pärnu linna noorteorganisatsioonides, ülekooliliste ürituse korraldamine, osalemine heategevusprojektides. Valikaine karjääriõpetus, miniminfirmad, õpilasfirmade laatadel osalemine                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Kultuuriline identiteet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Eesti rahvakultuuri traditsioonid ja kalendritähtpäevad, kohtumised Pärnu linna ja Eesti kultuuritegelastega, laulu- ja rahvatantsupeod, muusikafestivalid, näitused, Kultuuriranits                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Teabekeskond ja meediakasutus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Erinevad e-õppekeskkonnad, e-testid (eksamid, tasemetööd), keskkond Targalt internetis, digivahendid õppetöös, meediakasutus mitteformaalses õppes ja keeleõppes, sotsiaalmeedia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Tehnoloogia ja innovatsioon</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Erinevad e-õppekeskkonnad (Opiq jne), veebitunnid, digivahendid projektide, loovtööde, uurimistööde ja esitluste koostamisel, kooli ja Pärnu linna infotehnoloogia võistlused, Tartu teaduskooli internetipõhised viktoriinid ja võistlused, robootika, tehisarvu kasutamine, valikaine Tulevikuoskused                                                                                                                                                                                                          |

| <b>Tervis ja ohutus</b>                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Liiklusohutus, jalgrattakoolitused, Liikuma Kutsuv Kool, liikumisvahetunnid, spordipäevad, koostöö Päästeameti ja noorsoopolitseiga, nutiseadmete teadlik ja sihipärane kasutamine |
| <b>Väärtused ja kõlblus</b>                                                                                                                                                        |
| Kooli väärtuspõhised sündmused (kooli väärtustele pühendatud päevad), projektid, huvitegevus, kooli sümboolika                                                                     |

## 7. Õppekorraldus

Kool järgib õppekorralduses kaasava hariduse põhimõtteid, arvestab iga õppija individuaalsete akadeemiliste ja sotsiaalsete võimete ja vajadustega ning tagab vajalike tugisüsteemide kättesaadavuse. Õppekorralduse protsessi on kaasatud kooli tugispetsialistid ja koolivälised õpituge pakkuvad partnerid. Õpitulemuste hindamisel kasutavad õpetajad õppimist toetavat hindamist.

Õppeaasta kestab 1. septembrist 31. augustini. Õppeaastas on 35 nädalat ja vähemalt 175 õppepäeva. Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane on päevakava või individuaalse õppekava alusel kohustatud õppes osalema. Ühes nädalas on kuni viis õppepäeva. Õppeaastas on 3 õppeperioodi (trimestrid) ja 5 koolivaheaega. Koolivaheajad kehtestab haridus- ja teadusminister.

Õppetöö toimub eesti keeles.

Muu kodukeelega õpilastele pakutakse valikainena keele- ja kultuuriõpet. Hariduslike erivajadustega õpilased õpivad vastavalt tunnijaotusplaanile õppeaineid osaliselt oma emakeeles.

Õpilastele, kelle kodune keel ei ole eesti keel, pakuvad vajalikku tuge kooli juhtkond, tugispetsialistid, koolipidaja, õpetajad, kooli koostööpartnerid. Õppeaineid õpitakse eesti keeles, õppeprotsessis kasutatakse LAK-õppe meetodeid. Eesmärgiks on aidata muu koduse keelega õpilastel omandada eesti keel sellisel tasemel, mis võimaldab neil kooli lõpetamisel asuda edasi õppima Pärnu linna gümnaasiumides ja Pärnumaa Kutsehariduskeskuses. Keeleõppe korraldamise planeerib kool koostöös õpetajate, lapsevanemate ja koolipidajaga eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskavas.

Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt. Kool pakub võimalused õppida B-võõrkeelena saksa, hispaania või vene keelt. B-võõrkeele õpe algab 6. klassis, keelevaliku teevad õpilased ja nende vanemad 5. klassis.

Õppetöö võib toimuda erinevates õppevormides: paaristund, projektitöö, õppepäev, iseseisva õppimise päev, õppenädal, õppeperiood. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse. Õpe toimub kas koolis, e-õppena, praktilise õppena, väljaspool kooli õppekäiguna, PÕK- programmides või juhendatud iseseisva õppimisena. Õppetöö võib toimuda vajaduspõhiselt kriisiolukordades või haiguspuhangute ajal ka distantstilt. E-õppe läbiviimiseks kasutatakse koolis kokkulepitud e-keskkondi.

Õppe- ja kasvatustöö peamiseks vormiks on enamasti õppetund.

Tunnid algavad kell 8.05. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe (loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe, õppekäik). Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda ka järjest ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta. Lõunapaus on vähemalt 20 minutit. Õpilase nädala õppekoormus õppeaineti kajastub tunnijaotusplaanides.

1.-3. klassi õpilastel on päevakavas õpiabirühma tunnid, kus pannakse alus esmastele õpioskustele ja -harjumustele. Õpiabirühma tegevusi korraldavad klassiõpetajad.

Olümpiaadideks ette valmistamiseks võib kool moodustada õpioskuste arendamise rühmi.

Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne eksamit õppetunde ei toimu, lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.

III kooliastmes teevad õpilased loovtöö (lähtudes läbivatest teemadest või aineülese).

Õppekava täitmist ja õppe rikastamist toetavad kooli huvitegevus ja huviringid, mis on planeeritud kooli üldtööplaanis. Kool teeb koostööd Pärnu linna huvikoolidega.

Õppetegevusi võivad õpetajad läbi viia linnaruumis ülelinnalise PÕK-programmi toel. PÕK-programm on Pärnu linna üldharidus- ja huvikoolide, muuseumide, kultuuriasutuste, ettevõtete ja teiste haridusasutuste ühisprogramm, mis aitab siduda aineõpet praktiliste tegevustega, võimaldab lõimida õppeaineid ja pakub erinevaid võimalusi üldpädevuste arendamiseks ning kooli õppe- ja kasvatuseesmärkide saavutamiseks.

PÕK-programmides omandatud õpitulemusi arvestatakse üldharidusõppes. **PÕK-programmides osalemine ja õpitulemuste arvestamine planeeritakse ainevaldkonnakavades.** PÕK-programmide arendustegevust koolis koordineerib õppearendusjuht.

Täpsem info õppekorralduse (trimestrid ja vaheajad, tasemetööde ja lõpueksamite ajad, loovtöö korraldus, klasside tunniplaanid ja tundide ajad, konsultatsioonide ajad, päevakava) kohta on avalikustatud kooli kodulehel.

## 7.1. Tunnijaotusplaan eesti keel emakeelena

Kui eesti õppekeelega klassides õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilasi, siis õpivad nad eesti keelt teise keelena ja neile koostatakse individuaalne õppekava.

|                                               | 1. | 2. | 3.  | PRÕK | Lisa<br>tund | I<br>KA | 4. | 5. | 6. | PRÕK | Lisa<br>tund | II<br>KA | 7. | 8. | 9. | PRÕK | Lisa<br>tund | III<br>KA |      |
|-----------------------------------------------|----|----|-----|------|--------------|---------|----|----|----|------|--------------|----------|----|----|----|------|--------------|-----------|------|
| <b>KEEL JA KIRJANDUS</b>                      |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           |      |
| Eesti keel                                    | 7* | 6  | 7   | 19   | 1            | 20      | 6* | 4* | 3  | 11   | 2            | 13       | 2  | 2  | 2  | 6    | 1            | 6         | 4    |
| Kirjandus                                     |    |    |     |      |              |         |    | 2  | 2  | 4    |              | 4        | 2  | 2  | 2  | 6    |              | 6         | 10   |
| <b>VÕÕRKEELED</b>                             |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           |      |
| A-võõrkeel<br>(inglise keel)                  |    | 2* | 3   | 3    | 2            | 5       | 3  | 3  | 3  | 9    |              | 9        | 3  | 3  | 3  | 9    |              | 9         | 23   |
| B-võõrkeel<br>(saksa/hispaania/<br>vene keel) |    |    |     |      |              |         |    |    | 3  | 3    |              | 3        | 3  | 3  | 3  | 9    |              | 9         | 12   |
| <b>MATEMAATIKA</b>                            |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           |      |
|                                               | 4* | 4* | 4   | 10   | 2            | 12      | 5* | 5* | 5  | 13   | 2            | 15       | 4* | 5  | 5  | 13   | 1            | 14        | 41   |
| <b>LOODUSAINED</b>                            |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           |      |
| Loodusõpetus                                  | 2* | 1  | 1   | 3    | 1            | 4       | 2  | 3* | 3  | 7    | 1            | 8        | 2  |    |    | 2    |              | 2         | 14   |
| Bioloogia                                     |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          | 1  | 2  | 2  | 5    |              | 5         | 5    |
| Geograafia                                    |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          | 1  | 2  | 2  | 5    |              | 5         | 5    |
| Füüsika                                       |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    | 2  | 2  | 4    |              | 4         | 4    |
| Keemia                                        |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    | 2  | 2  | 4    |              | 4         | 4    |
| <b>SOTSIAALAINED</b>                          |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           |      |
| Inimeseõpetus                                 |    | 1  | 1   | 2    |              | 2       |    | 1  | 1  | 2    |              | 2        | 1  | 1  |    | 2    |              | 2         | 6    |
| Ajalugu                                       |    |    |     |      |              |         |    | 1  | 2  | 3    |              | 3        | 2  | 2  | 2  | 6    |              | 6         | 9    |
| Ühiskonnaõpetus                               |    |    |     |      |              |         |    |    | 1  | 1    |              | 1        |    |    | 2  | 2    |              | 2         | 3    |
| <b>KUNSTIAINED</b>                            |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           |      |
| Kunst                                         | 2  | 1  | 1,5 | 4,5  |              | 4,5     | 1  | 1  | 1  | 3    |              | 3        | 1  | 1  | 1  | 3    |              | 3         | 10,5 |
| Muusika                                       | 2  | 2  | 2   | 6    |              | 6       | 2  | 1  | 1  | 4    |              | 4        | 1  | 1  | 1  | 3    |              | 3         | 13   |
| <b>TEHNOLOOGIA</b>                            |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           |      |
| Tööõpetus                                     | 1  | 2  | 1,5 | 4,5  |              | 4,5     |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           | 4,5  |
| Käsitöö ja<br>kodundus,<br>tehnoloogiaõpetus  |    |    |     |      |              |         | 1  | 2  | 2  | 5    |              | 5        | 2  | 2  | 1  | 5    |              | 5         | 10   |
| <b>KEHALINE KASVATUS</b>                      |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           |      |
|                                               | 2  | 3  | 3   | 8    |              | 8       | 3  | 3  | 2  | 8    |              | 8        | 2  | 2  | 2  | 6    |              | 6         | 22   |
| <b>VALIKAINED</b>                             |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          |    |    |    |      |              |           |      |
| Informaatika                                  |    | 1* | 1*  |      | 2            | 2       | 1* | 1* |    |      | 2            | 2        | 1* |    |    |      | 1            | 1         | 5    |
| Karjääriõpe                                   |    |    |     |      |              |         |    |    |    |      |              |          | 1* |    |    |      |              |           |      |
| Tulevikuuskused                               |    |    |     |      |              |         | 1* | 1* | 1* |      | 3            | 3        | 1* | 1* |    |      | 2            | 2         | 5    |
| Vaba tunnimah                                 | 3  | 3  | 2   | 8    | 8            | 8       | 4  | 5  | 1  | 10   | 10           | 10       | 4  | 1  | 1  | 6    | 6            | 6         |      |
| Nädalakoormus                                 | 20 | 23 | 25  | 60   | 8            | 68      | 25 | 28 | 30 | 73   | 10           | 83       | 30 | 32 | 32 | 90   | 4            | 94        | 245  |

\* - tunni mahtu on suurendatud vaba tunnimahu arvelt

## 7.2 Tunnijaotusplaan eesti keel teise keelena

|                                        | 1. | 2. | 3.  | PRÕK | Lisa<br>tund | I<br>KA | 4.   | 5.   | 6.   | PRÕK | Lisa<br>tund | II<br>KA | 7. | 8.   | 9.   | PRÕK | Lisa<br>tund | III<br>KA |                  |
|----------------------------------------|----|----|-----|------|--------------|---------|------|------|------|------|--------------|----------|----|------|------|------|--------------|-----------|------------------|
| <b>KEEL JA KIRJANDUS</b>               |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           |                  |
| Eesti keel teise keelena               | 6  | 6  | 6   | 12   | 6            | 18      | 6    | 5    | 5    | 11   | 5            | 16       | 5  | 5    | 5    | 9    | 6            | 15        | 49               |
| Kirjandus                              |    |    |     |      |              |         |      | 2    | 2    | 4    |              | 4        | 2  | 2    | 2    | 6    |              | 6         | 10               |
| <b>VÕÕRKEELED</b>                      |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           |                  |
| A-võõrkeel (inglise keel)              |    | 1* | 3   | 3    | 1            | 4       | 3    | 3    | 3    | 9    |              | 9        | 3  | 3    | 3    | 9    |              | 9         | 22               |
| <b>MATEMAATIKA</b>                     |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           |                  |
|                                        | 4  | 4* | 4*  | 10   | 2            | 12      | 5    | 5*   | 5*   | 13   | 2            | 15       | 4  | 5    | 5*   | 13   | 1            | 14        | 41               |
| <b>LOODUSAINED</b>                     |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           |                  |
| Loodusõpetus                           | 1  | 1  | 1   | 3    |              | 3       | 2    | 2    | 3    | 7    |              | 7        | 2  |      |      | 2    |              | 2         | 12               |
| Bioloogia                              |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          | 1  | 2    | 2    | 5    |              | 5         | 5                |
| Geograafia                             |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          | 1  | 2    | 2    | 5    |              | 5         | 5                |
| Füüsika                                |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    | 2    | 2    | 4    |              | 4         | 4                |
| Keemia                                 |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    | 2    | 2    | 4    |              | 4         | 4                |
| <b>SOTSIAALAINED</b>                   |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           |                  |
| Inimeseõpetus                          |    | 1  | 1   | 2    |              | 2       |      | 1    | 1    | 2    |              | 2        | 1  | 1    |      | 2    |              | 2         | 6                |
| Ajalugu                                |    |    |     |      |              |         |      | 1    | 2    | 3    |              | 3        | 2  | 2    | 2    | 6    |              | 6         | 9                |
| Ühiskonnaõpetus                        |    |    |     |      |              |         |      |      | 1    | 1    |              | 1        |    |      | 2    | 2    |              | 2         | 3                |
| <b>KUNSTIAINED</b>                     |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           |                  |
| Kunst                                  | 2  | 1  | 1,5 | 4,5  |              | 4,5     | 1    | 1    | 1    | 3    |              | 3        | 1  | 1    | 1    | 3    |              | 3         | 10,5             |
| Muusika                                | 2  | 2  | 2   | 6    |              | 6       | 2    | 1    | 1    | 4    |              | 4        | 1  | 1    | 1    | 3    |              | 3         | 13               |
| <b>TEHNOLOOGIA</b>                     |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           |                  |
| Tööõpetus                              | 1  | 2  | 1,5 | 4,5  | 1            | 4,5     |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           | 4,5              |
| Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus |    |    |     |      |              |         | 1    | 2    | 2    | 5    |              | 5        | 2  | 2    | 1    | 5    |              | 5         | 10               |
| <b>KEHALINE KASVATUS</b>               |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           |                  |
|                                        | 2  | 3  | 3   | 8    |              | 8       | 3    | 3    | 2    | 8    |              | 8        | 2  | 2    | 2    | 6    |              | 6         | 22               |
| <b>VALIKAIN</b>                        |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           |                  |
| Informaatika                           |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          | 1* |      |      |      | 1            | 1         | 1                |
| Keele- ja kultuuriõpe                  | 2  | 2  | 2   | 6    | 6            | 6       | 2    | 2    | 2    | 6    | 6            | 6        | 1  | 1    | 1    | 3    | 3            | 3         | 15               |
| Tulevikuuskused                        |    |    |     |      |              |         | 1*   | 1*   | 1*   |      | 3            | 3        | 1* |      |      |      | 1            | 1         | 4                |
| Vaba tunnimah                          | 3  | 4  | 3   |      | 10           | 10      | 4    | 5    | 1    | 10   |              | 8        | 2  | 1    | 1    |      | 4            |           |                  |
| Nädalakoormus                          | 20 | 23 | 25  | 60   | 8            | 68      | 25+1 | 28+1 | 30+1 | 73   |              | 83       | 30 | 32+1 | 32+1 |      |              | 94        |                  |
|                                        |    |    |     |      |              |         |      |      |      |      |              |          |    |      |      |      |              |           | 245(9 lisa vene) |

### 7.3 Tunnijaotusplaan Ukrainast saabunud õpilastele

Ukrainast saabunud õpilased õpivad teises vahetuses.

Õpe toimub eesti keeles vastavalt 7.-9. klassidele koostatud tunnijaotusplaanile. Õpe on korraldatud õppijakeskselt, vajadusel koostatakse õpilastele individuaalne õppekava, kus kirjeldatakse õppimist toetavate tegevuste ja õpitulemuste saavutamise ning hindamise erisused. Õpilaste ja lapsevanemate soove ning kooli võimalusi arvestades korraldab kool õpilastele keele- ja kultuuriõpet. Õppimisel kasutatakse LAK-õppe meetodeid.

|                                        | 7. | 8.   | 9.   | III KA | Kokku |
|----------------------------------------|----|------|------|--------|-------|
| <b>KEEL JA KIRJANDUS</b>               |    |      |      |        |       |
| Eesti keel teise keelena               | 6  | 6    | 5    | 17     | 17    |
| Kirjandus                              | 2  | 2    | 2    | 6      | 6     |
| <b>VÕÕRKEELED</b>                      |    |      |      |        |       |
| A-võõrkeel inglise keel                | 3  | 3    | 3    | 9      | 9     |
| <b>MATEMAATIKA</b>                     |    |      |      |        |       |
|                                        | 4  | 4    | 5    | 13     | 13    |
| <b>LOODUSAINED</b>                     |    |      |      |        |       |
| Loodusõpetus                           | 2  |      |      | 2      | 2     |
| Bioloogia                              | 1  | 2    | 2    | 5      | 5     |
| Geograafia                             | 1  | 2    | 2    | 5      | 5     |
| Füüsika                                |    | 2    | 2    | 4      | 4     |
| Keemia                                 |    | 2    | 2    | 4      | 4     |
| <b>SOTSIAALAINED</b>                   |    |      |      |        |       |
| Inimeseõpetus                          | 1  | 1    |      | 2      | 2     |
| Ajalugu                                | 2  | 2    | 2    | 6      | 6     |
| Ühiskonnaõpetus                        |    |      | 2    | 2      | 2     |
| <b>KUNSTIAINED</b>                     |    |      |      |        |       |
| Kunst                                  | 1  | 1    | 1    | 3      | 3     |
| Muusika                                | 1  | 1    | 1    | 3      | 3     |
| <b>TEHNOLOOGIA</b>                     |    |      |      |        |       |
| Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus | 2  | 2    | 1    | 5      | 5     |
| <b>KEHALINE KASVATUS</b>               |    |      |      |        |       |
|                                        | 2  | 2    | 2    | 6      | 6     |
| <b>VALIKAINED</b>                      |    |      |      |        |       |
| Informaatika                           | 1  |      |      | 1      | 1     |
| Keele- ja kultuuriõpe                  | 1  | 1    | 1    | 3      | 3     |
| Nädalakoormus                          | 30 | 32+1 | 32+1 |        | 96    |



## 7.4 Tunnijaotusplaan lihtsustatud õppekavaga õpilastele

Lihtsustatud õppe puhul arvestatakse õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. klass, 3.–5. klass, 6.–7. klass, 8.–9. klass. Selline jaotus tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest, muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus. Eri arenguperioodidel taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ning õpitulemuste kaudu.

Õpe toimub osaliselt eesti keeles. Matemaatikat, ajalugu, loodusõpetust ja inimeseõpetust õpetatakse volikogu loa alusel vene keeles.

Võõrkeelena õpitakse inglise keelt. Eesti keelest erineva õppekeelega õpilase puhul on võõrkeeleks eesti keel teise keelena. Eestikeelse õppe korral on õpilastel võimalik valida lisaks valikainet keele- ja kultuuriõpe.

Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas, kasutatakse üldõpetuslikku õpet, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde.

| Õppeained / klassid       | 1.          | 2.          | 3.        | 4.        | 5.        | 6.        | 7.        | 8.        | 9.        |
|---------------------------|-------------|-------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Eesti keel teise keelena  | 7           | 9           | 7         | 7         | 7         | 6         | 6         | 6         | 6         |
| A-võõrkeel (inglise keel) | -           | -           | -         | -         | 2         | 2         | 2         | 2         | 2         |
| Matemaatika               | 5           | 5           | 5         | 5         | 5         | 5         | 4         | 5         | 5         |
| Loodusõpetus              | 1           | 1           | 2         | 2         | 2         | 4         | 4         | 4         | 4         |
| Ajalugu                   | -           | -           | -         | -         | -         | 1         | 2         | 2         | 1         |
| Inimeseõpetus             | 1           | 1           | 1         | 2         | 2         | 2         | 2         | 2         | 1         |
| Muusika                   | 1           | 1           | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         |
| Kunst                     | 1           | 1           | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         | 1         |
| Tööõpetus                 | 2           | 2           | 3         | 3         | 4         | 4         | 4         | 5         | 7         |
| Kehaline kasvatus         | 2           | 3           | 3         | 2         | 2         | 2         | 2         | 2         | 2         |
| Keele- ja kultuuriõpe     | 1           | 1           | 2         | 2         | 2*        | 2*        | 2*        | 2*        | 2*        |
| <b>Nädalakoormus</b>      | <b>20+1</b> | <b>23+1</b> | <b>25</b> | <b>25</b> | <b>28</b> | <b>30</b> | <b>30</b> | <b>32</b> | <b>32</b> |

1 – ainet õpetatakse eesti keeles, 1 – ainet õpetatakse vene keeles

1\* - valikõppeaine vaba tunnimahu arvelt

## 7.5 Vaba tunnimahu kasutamine

Vaba tunnimahu arvelt on suurendatud kohustuslike õppeainete tunnimahtu eesti keeles, A-võõrkeeles, matemaatikas ja loodusõpetuses. Õppemahu suurendamisel on rõhuasetus kultuuri- ja väärtuspädevuse, õpipädevuse, suhtluspädevuse ja matemaatika ning loodusteaduslike pädevuste kujundamisele, samuti aineülesteks projektitegevusteks.

**Eesti keel:** 1. klass 1 t, 4. klass 1 t, 5. klass 1 t, 9. klass 1 t

Eesti keele oskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks. Lisatunnid aitavad arendada sõnavara tundmist, tekstimõistmist ja -loomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda, osaleda Pärnu linna loomekonkurssidel.

**A-võõrkeel:** 2. klass 2 t

Võõrkeele varasem õpe I kooliastmes tagab parema suhtlemisoskuse ja toetab edukat toimetulekut järgmistel kooliastmetel.

**Matemaatika:** 1. klass 1 t, 2. klass 1 t; 4. klass 1 t, 5. klass 1 t; 7. klass 1 t.

1. ja 2. klassis aitavad lisatunnid mängulise õppe kaudu kinnistada mõisteid ja seoseid; 4., 5. ja 7. klassis kasutatakse lisatunde loogika- ja nuputamisülesannete lahendamiseks ning õpilaste ettevalmistamiseks matemaatikaolümpiaadideks ja nuputamisvõistlusteks.

Vaba tunniressursi kasutamine toetab aeglasema tempoga õppijate toetamist ja annab kiirema tempoga õppijatele võimaluse oma teadmisi täiendada.

**Loodusõpetus:** 1. klass 1 t; 5. klass 1 t

Lisatunnid võimaldavad korraldada praktilisi õppekäike looduses, korraldada õuesõpet, osaleda Pärnu linna PÕK-programmides.

## 7.6 Valikõppeainete ja võõrkeelte valik

Valikained on määranud kool ja neid õpetatakse vaba tunnimahu arvelt.

|                 | I kooliaste | II kooliaste | III kooliaste |
|-----------------|-------------|--------------|---------------|
| Informaatika    | 2           | 2            | 1             |
| Tulevikuoskused |             | 3            | 1             |
| Karjääriõpe     |             |              | 1             |

Informaatikas lõimitakse õppeülesandeid erinevate ainete teemadega, et luua mõtestatud õppimine ja soodustada aineõpetajate vahelist koostööd. Informaatikaõpetusega taotletakse, et õpilane mõistab tehnoloogia tööpõhimõtteid ning valdab peamisi võtteid igapäevases õppetöös infot otsides, töödeldes ja analüüsides ning taasesitades.

Valikaine Tulevikuoskused toetab erinevate õppeainete lõimimist (tehnoloogia, informaatika, ettevõtlus ja STEM (teadus, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika sidumine) õpet).

Valikaineid hinnatakse mitmeeristavalt praktiliste tunnitööde põhjal järgmiselt: hinne AR+ (arvestatud kiitusega) 90 –100%, hinne AR (arvestatud) 50-89%, hinne MA (mittearvestatud) 0 – 49%. Kodutöid ei anta.

A-võõrkeeleks on inglise keel, mille õppimist alustatakse 2. klassis ja B-võõrkeele valikuteks on saksa, hispaania või vene keel, mille õppimist alustatakse 6. klassis. B-võõrkeele valikul arvestatakse õpilaste ja vanemate soove, kuid kool otsustab, kas soovitud võõrkeele õpetamiseks on võimalik õpetajat leida.

## 7.7 Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine

1. septembrist 2025 on volikogu 19.06.2025 otsuse alusel kooli õppekeeleks eesti keel, välja arvatud hariduslike erivajadustega õpilaste klassid, kus õpe toimub suuremas mahus eesti keeles.

Aineõppes rakendavad õpetajad lõimitud aine- ja keeleõppe metoodikat. Õpetaja võib, kui see on õpitulemuse saavutamiseks vajalik, õppetunni tasandil kasutada aine õpetamisel erinevas keeles õppematerjale, sh õpilase koduses keeles.

## **8. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused**

Õppekava rakendamist toetavad tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis, kus on määratud tegevuste korraldajad, vastutajad, toimumise ajad, analüüsi ja kokkuvõtete tegemise ajad.

Õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised õppekava rakendamist toetavad tegevused:

- 1) ainealased koolisisesed, ülelinnalised ainepäevad ja -nädalad,
- 2) õppekäigud ja osalemine Pärnu linna PÕK-programmides;
- 3) lõimitud temaatilised ainepäevad;
- 4) lõimitud õppetegevused koolis ja koolivälistes õpipaikades;
- 5) avatud tunnid õpetajatele, kogemuste vahetamine kolleegilt kolleegile;
- 6) õppematerjalid kooli kodulehel;
- 7) osalemine erinevates projektides;
- 8) loovtööde ülevaateüritused (näitused, esitlused);
- 9) metoodikakeskuse tegevused.
- 10) õpilaste osalemine erinevatel spordivõitlustel.

Ülekoolilised ühisüritused:

- 1) spordipäevad;
- 2) heategevusüritused;
- 3) vilistlaste karjääritunnid, ühisüritused vanematega;
- 4) huviringid;
- 5) koostöö teiste koolide ja partneritega;
- 6) üleriigilise emakeelepäeva korraldamine.

### **8.1 Kooli õppekavavälise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana**

Õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas hariduslike erivajadustega õpilaste hariduslikke võimalusi ning mitmekesistada ja rikastada kooli õppekava. Muijal õppimine annab õpilastele paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja koostööks kooliväliste partneritega. Õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks kooli õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

Õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema taotlusel ja koolitaja nõusolekul võib kool arvestada õppetöö osana muusika, võõrkeelte ja kunsti õppimist teises koolis või koolitusluba omavas asutuses tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli õppekavaga määratud õpitulemusi. Kool arvestab Pärnu linna PÕK-programmis saavutatud õpitulemusi.

Vastav taotlus ja koolitaja nõusolek esitatakse kooli direktorile kirjalikult hiljemalt õppeaasta alguseks. Kokkuvõtlikud hinded ja hinnangud paneb e-kooli vastav aineõpetaja õpetust läbiviiva koolitaja ametliku tõendi alusel.

Hindamistulemusi arvestatakse tõendusmaterjalide alusel, milleks võivad olla õpilase kirjalikud tööd, töönaidised, uurimistööd, projekti aruanded, hinneteleht, juhendaja hinnang, õppeaine kava ja märges selle sooritamise kohta, õpimapp.

Õppekavavälise õpinguna ei arvestata kooli lõpetamisega seotud tegevusi (koolieksami sooritamine, loovtöö koostamine).

Õppekavavälise õppe korraldamist koordineerib õppearendusjuht.

## **9. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord**

Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane sooritab kolmandas kooliastmes loovtöö.

Loovtöö on õpilase kavandatud, teostatud ja esitletud töö, mis võib olla läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv uurimus, kunsti-, käsitöö või tehnoloogiaõpetuse projekt, foto- või kunstinäitus, moeshow, õppematerjali (audiovisuaalse või elektroonilise) loomine, omaloomingulise muusikateose loomine, film või animatsioon; kirjandusteose dramatiseering, kirjutatud ja lavastatud etendus, tantsuprogramm või muu showprogramm, video või IT-projekt, omaloomingu esitamine või muu loominguline tegevus.

Loovtöö temaatika valib igaks õppeaastaks kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased hiljemalt septembri lõpuks. Loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele ning selle tegemine ja kaitsmine on üks lõpetamise tingimus. Loovtöö korraldamise põhimõtted kehtestab direktor käskkirjaga.

Loovtöö vormistatakse ja kaitsakse eesti keeles. Välisriigist tulnud õpilane, kes on õppinud koolis vähem kui 4 aastat, võib kirjutada loovtöö ka muus keeles.

Loovtöö sooritatakse üldjuhul 8. klassis. Kuna loovtöö on põhikooli lõpetamise üks tingimustest, siis on õpilasel võimalus loovtööd sooritada kuni kooli lõpetamiseni. Loovtööd hinnatakse mitmeeristavalt, hinnangu loovtööle annab direktori käskkirjaga moodustatud komisjon sisule, protsessile, vormistamisele, kaitsmisele. Parimad loovtööd võib kool õpilase nõusolekul esitada Pärnu linna loovtööde festivalile.

Lihtsustatud õppe õpilane teeb loovtöö juhul, kui õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö tegemine on võimalik. Lihtsustatud õppe õpilane teeb loovtöö III kooliastmes. Kui kooli õppenõukogu otsustab, et õpilane ei ole loovtöö koostamiseks võimeline, määratakse õpilase individuaalses õppekavas loovtöö koostamine mõne muu jõukohase õppeülesandega, mis taotleb üldjoontes samu õpieesmärke. Loovtöö ei ole antud õpilastel põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Kooli loovtöö koostamise juhend on avalikustatud kooli kodulehel  
<https://tammsaarekool.parnu.ee/et/oppetoo/loovtoo>.

## 10. Õpilaste arengu, õppimise toetamise ja hindamise korraldus

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa. Hindamise aluseks on põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, põhikooli riiklik õppekava ja põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava.

### 10.1 Hindamise eesmärk:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase arengu kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks

### 10.2 Hindamise põhimõtted

Kooli hindamise korraldus on koostatud meeskonnatööna ning tugineb ühistele kokkulepetele ja kooli väärtustele. Hindamise korraldus avalikustatakse kooli kodulehel.

Tagasisidet õpilase arengu kohta antakse jooksvalt kas sõnaliselt, protsentides või punktides. Jooksva tagasiside andmisel numbriliselt tuleb lisada sõnaline selgitus. Jooksva tagasiside toel saab õpilane end pidevalt arendada, et liikuda kokkuvõtivate tööde positiivse sooritamise suunas.

Aineõpetaja tutvustab õpilastele iga trimestri alguses oma aine peamisi teemasid, hindamise korraldust ja hindamismeetodeid, kuidas kujuneb kokkuvõttev hinne ning teeb vastavasisulise sissekande e-koolis iga trimestri esimese tunnikirjelduse juures.

Hindamisel kasutavad õpetajad mitmesuguseid hindamismeetodeid, -vahendeid ja -viise. Õpetaja vastutab väljapandud hinnete ja hinnangute objektiivsuse ning õigsuse eest. Õpilaste hinded on seadusega kaitstud isikuandmed. Õpetaja võib teha hindeliste tööde analüüsi tunnis, kuid iga konkreetse õpilase hinne on konfidentsiaalne.

Kõikides kooliastmetes kasutatakse õppimist toetavat hindamist, käitumise ja hoolsuse hindamist ja kokkuvõtvat hindamist.

I kooliastmes kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kõigis õppeainetes numbriliste hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid. Kokkuvõttev tagasiside antakse iga trimestri lõpuks (v.a 1. klass). 1. klassi õpilased saavad kokkuvõtvat tagasiside kaks korda õppeaastas (detsembris ja juunis). II ja III kooliastmes kasutatakse numbrilist ehk eristavat (viie palli süsteemis) hindamist ja mitteeristavat hindamist („AR+ arvestatud kiitusega“, „AR arvestatud“, „MA mittearvestatud“) hindamist. Mitteeristavat hindamist rakendatakse kehalises kasvatuses, loovainetes (muusika, kunst) ja tehnoloogiaainetes (tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus) õpitulemuste hindamine kajastatakse ainevaldkonna kavades.

Kokkuvõttev tagasiside antakse tehnoloogiaõpetuses ning käsitöö ja kodunduses üks kord õppeaastas.

Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

Hindamise korraldus, õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras.

Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

### 10.3 Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

Esmased vaided hinnete ja hinnangute puhul lahendatakse aineõpetaja tasandil.

Õpilasel või tema vanemal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid ning kokkuvõtvaid hindeid vaidlustada 30 päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega. Direktor korraldab vaidemenetluse ja teavitab õpilast või vanemat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

### 10.4 Teadmiste ja oskuste hindamine, hindamissüsteemid

Koolis rakendatakse õppimist toetavat (kujundavat) hindamist, eristavat (numbrilist ehk viiepallisüsteemis) hindamist ja mitteeristavat („arvestatud“, „mittearvestatud“) hindamist ning kokkuvõtvat hindamist (trimester, poolaasta, õppeaasta).

#### 10.4.1 Kujundav hindamine kui õppimist toetav hindamine

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämist kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Õppimist toetavat hindamist rakendatakse kogu õppeprotsessi jooksul sõltumata hindamissüsteemist. Tagasiside vormid võivad olla nii suulised kui kirjalikud, nii sõnalised kui numbrilised. Sõnalise hindamise korral kirjeldatakse õpilase omandatud õpipädevusi, osalemist õppes. Kirjaliku tagasiside annab õpetaja jooksvalt suuremahulise töö, näiteks õpimapi, essee, uurimistöö edasiarendamiseks. Tagasisides peab kirjeldama saavutatud taset, mis jääb saavutatust puudu, mida peaks õpilane edasi tegema.

Õpilane kaasatakse enese- ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised koolis töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus kooli kodukorraga, kooli väärtuste ning heade tavadega.

Õppimist toetava hindamisena võib rakendada järgmisi viise: individuaalne vestlus, grupivestlus, arenguvestlus, sõnaline või kirjalik märguanne õppeprotsessi käigus. Ühe vahendina võib kasutada õpimappi, mis sisaldab õppimise päevikuna nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet.

Kord õppeaastas toimival arenguvestlusel annab klassijuhataja õpilasele tagasisidet õppimist toetava hindamise põhimõtteid rakendades, mille järel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele.

#### 10.4.2 Eristav (numbriline) hindamine viie palli süsteemis

**Hindega "5" ehk "väga hea"** hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus (esitlus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral

või ületab neid. Kui õpilase vastus on õige ja täielik, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatu iseseisev ja loov rakendamine.

**Hindega "4" ehk "hea"** hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kui õpilase vastus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.

**Hindega "3" ehk "rahuldav"** hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada, ilma et tekiks olulisi raskusi edasiõppimisel. Kui õpilase vastus on põhiosas õige, põhioskused on omandatud, kuid teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab juhendamist ja suunamist.

**Hindega "2" ehk "puudulik"** hinnatakse õpilast, kelle suuline vastus, kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist õppimisel.

**Hindega „1" ehk „nõrk"** hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

#### **Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse**

**põhimõttest**, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse tööd järgnevalt: **90 – 100%** punktide arvust – **hinne "5"**; **75 – 89%** punktide arvust – **hinne "4"**; **50 – 74%** punktide arvust – **hinne "3"**; **20 – 49%** punktide arvust – **hinne "2"**; **0 – 19 %** punktide arvust – **hinne "1"**.

Kui hindamisel tuvastatakse, et õpilane on kasutanud kõrvalist abi või kirjutanud teksti maha, hinnatakse vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hindega „nõrk“.

#### **10.4.3 Mitteeristav hindamine ja hinnangute teisendamine**

Mitteeristaval hindamisel („AR+“ arvestatud kiitusega, „AR“ arvestatud ja „MA“ mittearvestatud) määrab õpetaja õpiväljundid ehk mida tuleb teha selleks, et õpilane läbiks õppeaine positiivse tulemusega. Õpetaja valib soorituse lävendi vastavalt hinnatavale tööle ning teavitab sellest eelnevalt õpilasi.

##### **Hinnangute teisendamine**

|       |                                                                                                                                                                       |     |           |                                                                                                                   |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| „AR+“ | saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus ületab märgatavalt taotletavat õpitulemust                            | „5“ | 90 – 100% | õppekava õpitulemused on saavutatud täiel määral ja ületatud                                                      |
| „AR“  | saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavaks õpitulemuseks                   | „4“ | 75 – 89%  | õppekava õpitulemused on saavutatud                                                                               |
|       |                                                                                                                                                                       | „3“ | 50-74%    | õppekava õpitulemused on saavutatud ja võimaldavad edasi õppida oluliste raskusteta                               |
| „MA“  | saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavast õpitulemusest madalamal tasemel | „2“ | 20-49%    | areng õpitulemuste saavutamisel on toimunud, aga ei võimalda edasisel õppimisel oluliste raskusteta hakkama saada |
|       |                                                                                                                                                                       | „1“ | 0-19%     | arengut õpitulemuste saavutamisel ei ole toimunud                                                                 |



**II kooliastmes** (4.-6. klass) ja **III kooliastmes** (7.-9. klass) hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi mitmeeristavalt järgmistes ainevaldkondades: kehaline kasvatus, kunstiained (muusika ja kunst), tehnoloogiaained (tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus), valikained (informaatika, tulevikuoskused).

Trimestrihinne või -hinnang kujuneb trimestri jooksul sooritatud vähemalt kolme õpiülesande tulemustest. Kolme suulise vastuse eest võib õpetaja panna ühe vastuseid koondava hinde.

Õpilase liikumisel teise kooli ja põhikooli lõpetamisel teisendatakse mitmeeristavad hinnangud (v.a valikained) viie palli süsteemi tuginedes eeltoodud hinnangute teisendamise tabelile:

|           |                                                                                                                   |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hinne „5“ | õppekava õpitulemused on saavutatud täiel määral ja ületatud                                                      |
| Hinne „4“ | õppekava õpitulemused on saavutatud                                                                               |
| Hinne „3“ | õppekava õpitulemused on saavutatud ja võimaldavad edasi õppida oluliste raskusteta                               |
| Hinne „2“ | areng õpitulemuste saavutamisel on toimunud, aga ei võimalda edasisel õppimisel oluliste raskusteta hakkama saada |
| Hinne „1“ | arengut õpitulemuste saavutamisel ei ole toimunud                                                                 |

#### 10.4.4 Kokkuvõtvad hinded

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning nende koondamine aastahinneteks. Kokkuvõttev hinne ei ole hinnete aritmeetiline keskmine.

Trimestrihinne väljapanemisel arvestab õpetaja trimestri jooksul saadud hinnete erinevat osakaalu tulenevalt sooritatud töö mahust. Trimestrihinne pannakse välja trimestri lõpus antud trimestri jooksul saadud hinnete/ hinnangute alusel.

Õpilasele, kelle trimestrihinne on “puudulik” või “nõrk” või “mittearvestatud” või on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava (edaspidi IÕK) või määratakse mõni muu tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

1.-3. klassi kokkuvõtvad trimestrihinnangud ja 4.-9. klassi kokkuvõtvad trimestrihinded pannakse välja trimestri viimaseks päevaks. Aastahinne pannakse välja õppeaasta jooksul saadud kokkuvõtvate trimestri hinnete/hinnangute põhjal, arvestades õpitulemuste osakaalu.

Kui trimestrihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeperioodi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele “nõrk”.

9. klassi õpilastele pannakse aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. Aastahinde väljapaneku tähtaega 9. klassis ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

#### 10.5 Hindelised tööd

Hindelised tööd on suuline esitus, tunnikontroll, kontrolltöö, klassikirjand, kodukirjand, essee, arutlus, referaat, kirjalik või iseseisev töö, rühmatöö, uurimis- või teadustöö, praktiline töö, loovtöö, projektitöö.

Kirjalike hindeliste tööde punktide arvestamise süsteemi tutvustab õpetaja enne töö algust, vastav protsendiskaala märgitakse tahvlile või töölehele. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata (v.a emakeele, eesti keele ja inglise keele kirjalikes töödes).



Õpilasel on õigus hinnatud töödega tutvuda. Õpetaja tagastab pärast töö sooritamist hinnatud töö õpilasele. Kirjaliku töö hindest teavitatakse õpilasi nädala jooksul pärast töö sooritamist. Erandjuhuna kooskõlastab õpetaja kokkuleppel õpilastega pikema hindest teavitamise aja.

Kontrolltööde aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste aineõpetajatega. Kontrolltööd registreeritakse e-koolis ja ajakava on kättesaadav õpilastele, õpetajatele ja vanematele. Kontrolltööde kavandamisel arvestatakse, et klassi õppepäevale planeeritakse vaid üks kontrolltöö. Ühes õppenädalas võib klassile läbi viia kuni kolm kontrolltööd. Trimestri viimasele nädalale kontrolltöid ei planeerita.

Kõrvalise abi kasutamise tuvastamisel võib õpetaja hindelise töö tulemust hinnata hindegas „nõrk“. Tegemata hindeline töö märgitakse e-koolis märgiga „X“. Õpilane teeb töö järele esimesel võimalusel jooksva trimestri lõpuks. Kui õpilane ei ole tegemata tööd trimestri lõpuks sooritanud, siis märgitakse „X“ asemele hinne „1“. Hariduslike erivajadustega õpilaste kirjalike tööde hindamisel arvestatakse tugispetsialisti (eripedagoog, logopeed) soovitusi, nt vigade arvestamine vealiikide järgi.

Kool korraldab koolisisesed tasemetestid õppeainetes, mille mahtu on tunnijaotusplaanis suurendatud. Õppeaasta alguses korraldatakse lähtetasemetest eesti keeles 5. ja 7. klassidele, matemaatikas 8. klassidele ja loodusõpetuses 5.b klassile. Õppeaasta lõpus korraldatakse samades ainetes ja klassides õpitulemuste saavutatuse test, mille sooritusprotsent märgitakse klassitunnistusele.

## 10.6 Järelevastamine ja järeltöö sooritamine

Järelevastamise ja järeltööde sooritamise üldisi põhimõtteid tutvustab õppeaasta alguses klassijuhataja. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise võimalusi õppeaines tutvustab aineõpetaja iga trimestri alguses. Igal õpilasel on õigus saada ainealast konsultatsiooni ja võimalust järelevastamiseks ning järeltööde sooritamiseks.

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud mitterahuldavalt, on õpilasel õigus sooritada järeltöö. Järeltöö saab sooritada hiljemalt kahe nädala jooksul töö tulemuse teadasaamisest, et vältida õpilünkade teket enne järgmise osa juurde minekut. Kui õpilasel ei ole võimalik ettenähtud aja jooksul järeltööd sooritada, siis lepib ta aineõpetajaga kokku, millal on tema jaoks jõukohane järeltöö sooritada. Järeltöö peab olema sooritatud reeglina viis päeva enne trimestri lõppu.

Enne järeltööle lubamist võib aineõpetaja nõuda õpilaselt konsultatsioonitunnis osalemist. Aineõpetaja võib asendada kirjaliku järeltöö suulise vastamisega.

Järelevastamise ja järeltööde positiivse sooritamise eest pannakse hinne e-kooli, kus järeltöö hinne märgitakse tärniga. Kokkuvõtva hinde väljapanekul arvestatakse järelevastamise või järeltöö hinnet. Rahuldava tulemusega hindelist tööd on võimalik järele vastata erandkorras. Järelevastamise ja konsultatsioonide ajad on avalikustatud kooli veebilehel.

## 10.7 Käitumise ja hoolsuse hindamine

Käitumist ja hoolsust eraldi ei hinnata. Kool annab õpilasele tagasisidet õpilase **käitumise (sh hoolsuse) kohta vähemalt kord õppeaastas arenguvestlusel**. Klassijuhataja teeb kokkuvõtteid õpilase käitumise ja hoolsuse kohta iga trimestri lõpus.

Arenguvestlusi ettevalmistavad küsimustikud asuvad e-koolis arenguvestluste moodulis, mille kaudu lepatakse kokku ka arenguvestluse toimumise aeg.

Arenguvestluse korraldamise tingimused ja korra kehtestab direktor, vestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ning vajaduse korral vanem. Tagasiside on kirjeldav, tuginenud kokkulepitud tõendusmaterjalile (nt tunnivaatlused, kokkulepped, märgised e-keskkonnas).

Kui õpilasel esineb käitumise ja hoolsusega probleeme, viiakse õpilase ja tema vanemaga läbi probleemvestlus, kuhu vajadusel kaasatakse tugispetsialistid.

### **10.8 Täiendavale õppele ja klassikursust kordama jätmine ning järgmisse klassi üleviimine**

Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne III trimestri lõppu.

Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne III trimestri lõppu.

Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast III trimestri lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

Kool paneb 9. klassi õpilasele aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

#### **10.8.1 Klassikursuse kordamine**

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

Individuaalse õppekava järgi õppivate õpilaste puhul on järgmisse klassi üleviimise ajas ette nähtud erisused.

#### **10.8.2 Põhikooli lõpetamine**

Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib eesti keelt teise keelena, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud eesti keele B1- või B2-keeleskustasemega või testide andmekogus läbiviidava eksami korral ühtsete ülesannetega üle kahe keeleskustaseme (B1/B2) lõpueksamiga.

Õpilane, kelle emakeel Eesti hariduse infosüsteemi kantud andmete alusel ei ole eesti keel ja kes on asunud hiljemalt 2023/2024. õppeaastal õppima eesti keele ainekava alusel, võib sooritada põhikooli lõpetamiseks eesti keele või eesti keele teise keelena eksami.

Kui õpilane sooritas B2- tasemega ühitatud eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, kuid ei sooritanud seda tasemetunnistuse väljastamiseks nõutava tulemusega, arvestatakse põhikooli lõpetamisel eesti keele B1- taseme eksamiga ühitatud ühtse põhikooli lõpueksami tulemust.

Ühtse põhikooli lõpueksami valikeksami võib õpilane sooritada erialase lõpueksami või kutseeksamina.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahes õppeaines „nõrk“ või „puudulik“ viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel on kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga vähendatud või asendatud kooliõppekavas kirjeldatud õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel.

Lihtsustatud õppel õppiv õpilane sooritab eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib eesti keelt teise keelena, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena koolieksami.

Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

### **10.8.3 Lisaõpe põhikooli lõpetanutele**

Kooli pidaja otsusel võib põhikoolis pakkuda lisaõpet lihtsustatud riikliku õppekava järgi põhikooli lõpetanutele, kellele tulenevalt hariduslikust erivajadusest on vaja pakkuda täiendavat ettevalmistust ja tuge õppe sujuvaks jätkamiseks või tööturule üleminekuks.

Lisaõppesse võetakse õpilasi, kes on saanud põhikooli lõputunnistuse samal aastal ja kes ei ole valmis õpinguid jätkama või tööturule suunduma või kes ei pääsenud soovitud õppeasutusse.

Lisaõpe kestab ühe õppeaasta. Lisaõppes osalejale võimaldatakse juhendatud õpet 1050 õppetunni ulatuses. Juhendatud õpe koosneb üldhariduslikust õppes, kutsealasest ettevalmistusest ning sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste arendamisest. Kutsealast ettevalmistust tehakse koostöös kohase kutseõppeasutuse või tööandjaga.

Igale õpilasele koostatakse üleminekuplaan, kus määratakse tema konkreetne õppe sisu ja päevakava. Üleminekuplaani koostamisel arvestatakse õpilase teadmisi ja oskusi, õpilase ning vanema soove ja vajadusi ning kooli võimalusi.

## **11. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord**

### **11.1 Õppekorralduse põhimõtted**

Kool lähtub kõikide õpilaste õpetamisel kaasava hariduse põhimõtetest, sest igal õpilasel võib õpingute jooksul tekkida vajadus saada täiendavat tuge. Kool pakub kõikidele õpilastele, kellel tekivad õppimiskohustuse täitmisel või õpitulemuste saavutamisel raskusi, individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenust ja nõustamist.

Õpetajad jälgivad õpilaste arengut ja toimetulekut ning kohandavad õpet õpilase individuaalsete vajaduste ja võimete järgi. Kool võib teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Õpilasele, kellel tekib takistusi õppimiskohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, pakub kool **üldist tuge**. Kui üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib kool rakendada koolivälise **nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud või erituge**. Lisaks tavaklassidele võib kooli direktor moodustada ka **õpiabi- või tasemerühmi või eriklasse**.

**Haridusliku erivajadusega õpilane** on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppeprotsessis, õppeajas, õppekoormuses, õppekeskkonnas ja õpitulemustes.

**Tugiteenus** (edaspidi *teenus*) on õppe- ja kasvatusprotsessis õpilase arengut, võimetekohast õppimist ja sotsiaalseid oskusi ning õpilase õpitulemuste saavutamist ja õppimiskohustuse täitmist toetav teenus, mida osutavad kooli tugispetsialistid: logopeed, eripedagoog, koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog, abiõpetajad.

**Tugispetsialistid teevad oma valdkonna arendamiseks koostööd, nõustavad** kooli juhtkonda, õpetajaid ja abiõpetajaid ning vajadusel oma pädevuse piires lapsevanemaid/õpilaste esindajaid, teevad vajadusel koostööd meditsiini-, rehabilitatsiooni-, sotsiaalvaldkonna ja teiste spetsialistidega õppijale vajaliku toe pakkumiseks.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamist koordineerib õppearendusjuht koostöös juhtkonna ja õppejuhiga. Tugispetsialistide ülesanded on kirjeldatud kooli kodulehel.

## 11.2 Tugiteenuste rakendamise kord

Teenuse rakendamine, selle maht ja kestus otsustatakse koostöös kooli juhtkonna, tugispetsialistide, klassi- ja aineõpetajatega. Otsustusprotsessi kaasatakse lapsevanem/õpilase esindaja, Pärnu Õppenõustamiskeskuse ja Rajaleidja spetsialistid, vajadusel koolipidaja.

Teenuseid osutatakse koolis või vanema nõusolekul muus asukohas. Teenuse osutamisel muus asukohas teeb teenuse osutaja koostööd kooliga ning edastab õppeasutusele vajalikku infot teenuse sisu, mahu ning tulemuslikkuse kohta.

Teenuse osutamisel järgitakse teabe avalikustamise reegleid ja isikuandmete töötlemise põhimõtteid. Teenuste korraldamisega seotud isikutel on õigus avaldada üksteisele õppija abi ja teenuse korraldamiseks vajalikke isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, kuid üksnes mahus ja ulatuses, mis on vajalik õppijale abi ja teenuse korraldamiseks.

Tugispetsialistide poolt õppijale läbi viidud hindamiste, testimiste ja uuringute järeldused vajalike sekkumiste kohta, spetsialistide antud soovitusel, rakendatud teenused ja meetmed ning hinnang nende tulemuslikkusele kantakse ajalisel järjekorras õppija individuaalse arengu jälgimise kaardile.

Andmed õpilastele osutatud teenuse kohta kannab kool Eesti Hariduse Infosüsteemi õpilaste, üliõpilaste ning arst-residentide alamregistrisse.

Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hinnatakse koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning otsustatakse edaspidised tegevused.

### 11.3 Koolis rakendatavad tugimeetmed

**Logopeediline abi:** õpilaste suulise ja kirjaliku kõne korrigeerimine, funktsionaalse lugemisoskuse arendamine, logopeedilist abi vajavate õpilaste rühmade moodustamine.

**Õpiabirühmad:** õpilase arengu toetamine.

**Nõustamine:** kasvatusraskustes ja õppimiskohustust eiravate õpilaste ja nende perede nõustamine.

**Sotsiaalnõustamine:** kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilase tegutsemisvõime ja toimetuleku toetamine võrgustiku kaudu.

**Individuaalne õppekava (IÕK):** õpilasele tagatakse tingimused võimetekohaseks õppimiseks; kui individuaalse õppekavaga nähakse ette õpitulemuste vähendamine, asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib IÕK rakendada koolivälise nõustamiskomisjoni soovitusel.

**Lihtsustatud õppel olevate õpilaste liitklass:** jõukohase õppe korraldamine ja erisuste arvestamine.

**Pikapäevarühm:** kehalise tegevuse ja järelvalve võimaldamine õppetöö järgse aja sisustamisel, huviringidesse suunamisel ning koduste õppeülesannete täitmisel.

**Koduõpe:** koduõppe võimaldamine vanema taotlusel või tervislikust seisundist tulenevalt.

**Täiendav õppetöö:** õpitugi õpilasele, kelle teadmised ja oskused õppeaines vastavad hindele „puudulik” või „nõrk”.

**Individuaaltunniplaan:** paindlik õpitee õpilasele, kes mingitel põhjustel ei saa osaleda õppetöös antud klassile koostatud tunniplaani alusel.

**Käitumise tugikava:** õpilasele käitumise korrigeerimiseks ja eneseregulatsiooni oskuste parandamiseks.

**Tugimeeskond:** erinevatest tugispetsialistidest moodustatud võrgustik, mille tegevust koordineerib õppearendusjuht. Tugimeeskond nõustab kasvatusraskustes ja õppimiskohustust eiravaid õpilasi ja nende peresid.

### 11.4 Ennetavad tegevused

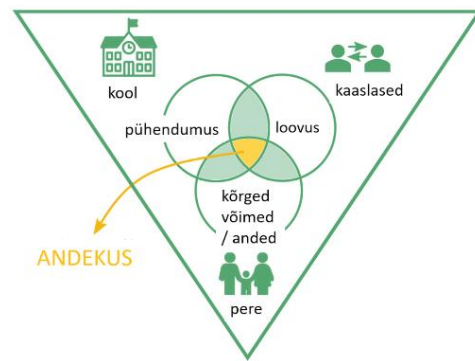
Arenguvestlused; õpilase õpiedukuse arutamine õpilasega ja/või vanemaga, vajadusel kaasatakse aineõpetaja, klassijuhataja ja tugispetsialist; õpilase pikapäevarühma, huviringi või huvikooli suunamine; tunniväline konsultatsioon, õpiabi osutamine ja nõustamine.

### 11.5 Andekas õppija

**Andekas õppija** on võrreldes sarnase kogemuse ja/või (haridus)keskkonnaga kaasõppijatega suurema jõudlusega, kõrgema võimete arenguga ja loovusega, erakordse arengupotentsiaaliga õppija. Andeka õppija õpimotivatsiooni ja igakülgse arengu toetamiseks ning tema potentsiaali realiseerumiseks on vaja rakendada kohandusi kas õppe sisus, -meetodites või -korralduses või mitmes korraga.

### Andekuse toetamine

Eesmärgiks on luua selline õpikeskkond, mis toetaks kõikide õppijate õpimotivatsiooni ja arengut. Kool on andekate õppijate toetamisel aluseks võtnud tõenduspõhise **Renzulli-Mönksi mitmefaktorilise andekuse mudeli** (kolme osapoole koostöö - kool, pere ja kaaslased) ning kohandanud selle oma kooli õppijate vajadustega. Töö andekate õpilastega kajastatakse ainevaldkonna kavades, kus kirjeldatakse koostööd erinevate osapooltega.



### Kooli võimalused andekate toetamisel

Õppe diferentseerimine, isikliku huviga seotud projektitöö, keerukamad õppeülesanded, individuaalne õppekava, õppe kiirendus, nophe, lisatunnid aineolümpiaadideks ja konkurssideks valmistumisel, Pärnu Noorte teaduskeskuse õppeprogrammid, PÕK-programmid, Tartu teaduskooli kursused.

## 12. Liikluskasvatuse korraldus

Liikluskasvatuse eesmärgiks on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning kellel on teadmised ja oskused, mis toetavad nende enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse lõimituna ainetundides lähtuvalt läbivast teemast „Tervis ja ohutus“. Täpsemad teemad ja tegevused määratletakse õpetaja töökavas. Koolivälised liiklusolukorrad kavandatakse kooli üldtööplaanis

I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.

Liikluskasvatuse teemad I kooliastmes: minu koolitee, sõidutee ületamine fooriga ja foorita ülekäigurajal, liiklusteemalised lauamängud, kuidas kaitsta end liikluses (helkur, kiiver, turvavöö jm), mänguplatsi valik suvel ja talvel, liiklemine kõnniteeta tänaval, maanteel, kuidas kutsuda abi 112, liiklus ja liiklusohud kooli ümbruses, liiklusmärkide tundmine, jalgratturite liikluseeskirjade tundmine ja nende täitmine tänaval liigeldes.

II ja III kooliastme sisuks on erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

Liikluskasvatuse teemad II kooliastmes: ohutu koolitee, jalakäija ja jalgratturi liiklemine, liiklusmärgid ja piirangud, ülekäigurada, tee ületamise võimalused, liiklus linnas (suuremas keskus), ohutu parkimine, käitumine teedel ja tänavatel, käitumine ühissõidukis ja parklas, praktilised õppused (jalgrattamatk, liikluslinnakus sõitmine ja vigurelementide läbimine), tähelepanelikkus ja viisakus liikluses.

Liikluskasvatuse teemad III kooliastmes: liikluseeskirja nõuded jalakäijale ja juhile, liiklusmärgid ja liiklustermid, jalgrattasõit ja turvavahendite kasutamine, ohud sõiduteel, praktilised sõiduvõtted, teadmiste ja oskuste kinnistamine praktilises tegevuses, esmaabi.

Liikluskasvatus toimub aasta ringi lõimituna ainetundides, klassijuhatajatundides, temaatilistel üritustel, õppekäikudel, õuesõppe tundides, projektinädalatel.

### 13. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

Kool korraldab õpilastele süsteemse ja kvaliteetse karjääriõppe, -info ja -nõustamise (edaspidi karjääriteenused), lõimib karjääriteenused õppetöösse ning teeb karjääriõppe kavandamisel ja elluviimisel koostööd koolisisest ning koolivälisest partneritega.

Karjääriteenuste eesmärgiks on aidata õpilastel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest, kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi karjääriotsuste tegemiseks elukestvas õppes.

Kooli karjääriteenuste süsteem koosneb kolmest valdkonnast: karjääriõpe, karjääriinfo vahendamine ja karjäärinõustamine.



Karjääriteenuste süsteemi rakendamiseks koostab kool **karjääriteenuste korralduskava**, mis on kooskõlas kooli arengu- ja õppekavaga.

**Karjääriõppe** korraldamine: õppekava üldpädevused ja karjääri kujundamise pädevused, õppekava läbiva teema “Elukestev õpe ja karjääri kujundamine” lõimimine kõikide kooliastmete ainevaldkonna kavadesse ja õppeainetesse, karjääriõppe koordineerimine, karjääriõppe koolisisest ja koolivälisest tegevused ( loov- ja uurimistööd, projektipäevad, töö- ja õpilasvarjutamine, koostöö gümnaasiumide ja kutsehariduskeskusega, osalemine PÕK-programmis), karjääriteenuste seire ja analüüs.

Karjääriõppe osapooled: koolitöötajad (juhtkond, karjäärikoordinaator, klassijuhatajad, aineõpetajad, tugispetsialistid) ja koolivälised partnerid (lapsevanemad, vilistlased, noortekeskused, PÕK-programmi partnerid, asutused/ettevõtted, koolipidaja, Pärnumaa Omavalitsuste Liit, Pärnumaa Arenduskeskus, Pärnu Töötukassa, karjääriõppe võrgustik).

**Karjääriinfo vahendamine:** klassijuhatajate tegevus (arenguvestlused), koolisisest ja koolivälisest karjääripäevad ja -nädalad, edasiõppimisvõimalused Pärnu linna gümnaasiumides,



õppekäigud Pärnumaa Kutsehariduskeskusesse, gümnaasiumidesse, ettevõtetesse ja asutustesse, koolide karjääriõppe rubriik kooli kodulehel, koostöö Töötukassaga.

**Karjäärinõustamine:** tugispetsialistide teenuse osutamine, individuaalse ja grupinõustamise teenuse osutamine koostöös Töötukassaga.

## 14. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

Kool tagab õpilastele ja vanematele: teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta, juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes, info peamiste õppeteemade, vajalike õppevahendite, hindamise korralduse ja planeeritavate ürituste kohta.

Õpilaste ja vanemate teavitamiseks kasutatakse e-kooli, õpilaspäevikut, kooli kodulehte, e-posti aadressi, infostende, kooliruumide elektroonseid ekraane.

Õpilase ja vanema teavitamisel ja nõustamisel on esmased isikud klassijuhataja ja aineõpetaja. Klassijuhataja korraldab vähemalt üks kord õppeaasta jooksul klassi lastevanemate koosoleku ning õpilase ja tema vanemaga arenguestluse vastavalt kooli arenguestluste korrale. Kooli ja kodu koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku üks kord õppeaasta jooksul lastevanemate üldkoosoleku.

Kooli alusdokumendid (põhimäärus, arengukava, õppekava, hindamisjuhend, kodukord, arenguestluste kord, kooli vastuvõtu tingimused ja kord, üldtööplaan, päevakava) on avaldatud kooli kodulehel.

Õpilaste ja vanemate nõustajateks koolis on klassijuhatajad, aineõpetajad, õppejuht, õppearendusjuht, tugispetsialistid. Tugimeetme rakendamisel koordineerib nõustamist õppearendusjuht.

Õpilaste ja vanemate nõustamiseks kaasatakse vajadusel spetsialiste väljastpoolt kooli.

## 15. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate koostööd korraldatakse ainevaldkondade põhiselt. Õpetajad tegutsevad seitsmes ainevaldkonnas: klassiõpetajad, eesti keel ja võõrkeeled, matemaatika, loodusained, sotsiaalsained, kehaline kasvatus, tehnoloogia ja kunstained, valikained.

Ainevaldkondade tööd koordineerib ainevaldkonna juht. Ainevaldkondade juhid on kaasatud kooli arendustegevusse ja kuuluvad õppekava arendamise töörühma. Ainevaldkonna juht koostab valdkonna tegevuste plaani ja korraldab valdkonnaüleseid koosolekuid, õppepäevi, meetodilist tööd ja korraldab ainevaldkondade vahelist lõimingut. Õppeaasta lõpus analüüsib ainevaldkonna ühendus oma tegevust ja esitab aruande juhtkonnale.

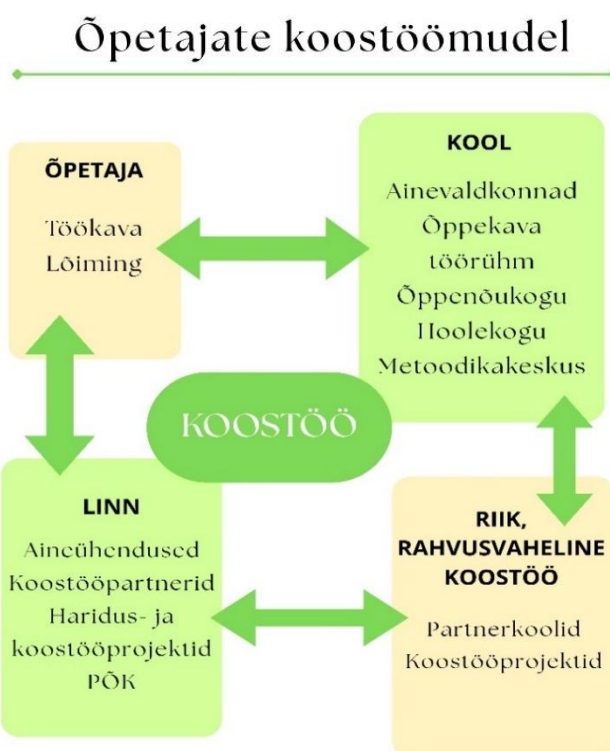
Ainekavade arenduse eest vastutavad ainevaldkondade juhid ning tööprotsessi kaasatakse kõik aineõpetajad. Õpetajate, õpilaste või hoolekogu poolt esitatud muudatusettepanekud arutatakse läbi ainevaldkondades ja need esitatakse juhtkonnale.



Õpetajate koostööpäevad toimuvad üldjuhul vaheaegadel ja iseseisva õppimise päevadel. Infominutid toimuvad vähemalt kord nädalas MS Teamsi vahendusel.

Õppetöö ja õpitulemuste analüüs toimub kooliastmete ümarlaudades, kaasatud on kooliastme aineõpetajad, õppejuht, õppearendusjuht ja tugispetsialistid.

Kooli õppekava üldosast, ainevaldkonnast ja õppeainest lähtuvalt koostavad õpetajad e-koolis õppeaasta alguseks elektroonse töökava. Töökavas kajastatakse õpitulemused ja protsess nendeni jõudmiseks. Õpetaja planeerib olulisemad õpiväljundid, peamised teemad, lõimingud, hindamiskriteeriumid ja kontrolltööde ajad, seotuse üldpädevuste ja läbivate teemadega.



## 16. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava on pidevalt arenev ja täienev dokument. Parandusi ja täiendusi õppekavasse võivad teha kõik kooli arengust ja õppetulemustest huvitatud isikud. Algatustaotlus õppekava muutmiseks koos ettepanekute ja põhjendustega esitatakse direktorile.

Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus tuleneb muudatustest õigusaktides, siis algatab uuendamise ja täiendamise kooli direktor.

Direktor moodustab töörühma, kes valmistab ette uuendamise ja täiendamise eelnõu.

Kooli direktor esitab õppekava eelnõu arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Kooli õppekava kehtestab kooli direktor käskkirjaga.

Kool avalikustab õppekava kooli kodulehel.